

Zápis č. 18/11/2021 z mimoriadneho rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska
2. novembra 2021 so začiatkom o 13,00 h.

Prítomní členovia Rady RTVS: J. Balaščák, T. Caban, Igor Gallo, Dóra Hushegyiová, Jozef Chudík, Martin Kabát, Martin Kákoš, Jarmila Mikušová, J. Uličiansky

Hostia:

PhDr. Jaroslav Rezník – generálny riaditeľ RTVS

Mgr. Marek Knut – riaditeľ Sekcie GR RTVS

Radka Doehring – riaditeľka Sekcie ekonomiky RTVS

Mgr. Anton Šulík – riaditeľ Sekcie programových služieb STV

Karol Mitřík – riaditeľ Najvyššieho kontrolného úradu SR

Kristián Čekovský – predseda Výboru NR SR pre kultúru a médiá

Miesto konania: Zasadačka GR RTVS, 6. posch., Mýtna 1, Bratislava

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania

Rokovanie zvolal, otvoril a viedol predseda rady I. Gallo. Na začiatku rokovania privítal všetkých prítomných. Skonštatoval, že je prítomných 8 členov rady a rada je schopná uznášať sa. Privítal K. Mitříka, K. Čekovského, GR RTVS a jeho spolupracovníkov. Informoval, že rokovanie zvolal so súhlasom všetkých 9 členov Rady RTVS. Rokovanie navrhol zvolať v súvislosti s ukončenou kontrolou NKÚ, ktorá v RTVS prebiehala od februára 2021.

I. Gallo predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 183/2021:

Rada RTVS schvaľuje program rokovania v nasledujúcom znení:

1. Otvorenie zasadnutia – schválenie programu rokovania
2. Informácia o Správe NKÚ o výsledku kontroly Zmluvné vzťahy v RTVS
(*spravodajcovia: členovia Dozornej komisie*)
3. Rôzne

Za: 9 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

**2. Informácia o Správe NKÚ o výsledku kontroly Zmluvné vzťahy v RTVS
(*spravodajcovia: členovia Dozornej komisie*)**

I. Gallo dal na úvod v zmysle rokovacieho poriadku hlasovať, aby mohol vystúpiť K. Mitřík.

Ďalej uviedol širšie súvislosti:

„V máji 2020 prijal VKM uznesenie č. 16, v ktorom konštatuje, že Rada RTVS si neplní svoje zákonné povinnosti a takisto VKM požiadal MK SR o vykonanie kontroly v RTVS (prebehla). 27.5.2020 sme v tejto súvislosti mali mimoriadne zasadnutie Rady RTVS, na ktorom sa zúčastnil aj predseda NR SR B. Kollár a aj predseda VKM K. Čekovský. Na tomto rokovaní ma členovia rady uznesením č. 48/2020 zaviazali, aby som ako predseda rady: „požiadal NKÚ SR o vykonanie finančného auditu v RTVS, najmä s ohľadom na medializované informácie o údajnej nevýhodnosti zmluvných vzťahov a neoprávneného nakladania s verejnými prostriedkami.“

Ako som už spomenul v úvode, kontrola NKÚ bola v RTVS vykonaná a máme k dispozícii „Správu o výsledku kontroly Zmluvné vzťahy v RTVS“.

K. Mitřík odprezentoval Správu o výsledku kontroly NKÚ. Uviedol, že za jeho pôsobenia v NKÚ prebehla kontrola v RTVS po druhýkrát. Už v roku 2017 konštatoval NKÚ, že koncesionárske poplatky sú nedostatočný zdroj na financovanie RTVS. Terajšia kontrola ukázala, že sa problém len prehýbil vďaka rôznym úľavám a oslobodeným skupinám. Kompenzácie od štátu nie sú dostačujúce a komplikuje finančné plánovanie väčších

investičných celkov RTVS. V prípade pretrvávajúceho stavu súčasného systému je nutné spôsob zabezpečovania úloh RTVS prispôbiť jej reálnym finančným možnostiam. NKÚ preto odporúča VKM, aby v spolupráci s RTVS vypracoval realistickú stratégiu udržateľného rozvoja, adekvátnu finančným možnostiam a novým úlohám, ktoré by mala RTVS riešiť. Tohtoročná kontrola skonštatovala, že zmluvy o výrobe audiovizuálnych diel nie sú výsledkom verejného obstarávania. Považuje za mimoriadne dôležité, aby si RTVS nastavilo svoje interné predpisy tak, aby bol proces výberu a posudzovania programov tak, aby bol výsledok najlepší aj z finančného hľadiska. Skonštatoval, že ani jeden zo skúmaných námetov nebol zaznamenaný v CRN (Centrálny register námetov) a ani neboli predložené zápisy o tom, že sa námet posudzoval. Takéto niečo nedokumentovali ani zapisnice z Dramaturgickej rady. Na základe toho NKÚ dospel ku konštatovaniu, že:

„Na základe vyššie uvedených zistení NKÚ SR konštatuje, že kontrolovaný subjekt pri vybranej vzorke programov nepreukázal dodržanie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je subjekt verejnej správy pri používaní verejných prostriedkov povinný zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť. Zároveň RTVS nepreukázala, že zabezpečila súťažné prostredie pri výbere programov.“

Ďalej uviedol, keďže Rada RTVS je v zmysle zákona o RTVS dozorný orgán, tak NKÚ odporúča, aby:

„Rada RTVS predložila výboru systém nastavenia procesov výberu a zaraďovania programov RTVS do výroby, ktoré zabezpečia dodržiavanie princípov hospodárneho, efektívneho a účinného použitia verejných financií.“

J. Rezník uviedol, že v mesiacoch február – august 2021 bola v RTVS uskutočnená kontrola NKÚ. RTVS oceňuje zistenie NKÚ, na ktoré RTVS už dlho upozorňuje, že nie je kompatibilita medzi finančným zabezpečením RTVS a dlhodobým neriešením úloh, ktoré sú na RTVS kladené. NKÚ rovnako podľa neho zistil, že kompenzácie za výpadok z úhrad do roku 2018 nebol kompenzovaný vôbec a v ďalších rokoch nedostatočne. Skonštatoval, že NKÚ nedal RTVS žiadnu pokutu a ani nezačal žiadne správne konanie. Závery NKÚ RTVS premietne do prípravy novely smerníc RTVS. Upozornil však, že aj v prípade prijatia nových smerníc bude rozhodnutie o zaradení alebo nezaradení programu vždy subjektívnym rozhodnutím konkrétnych ľudí.

Odprezentoval svoje stanovisko k jednotlivým kontrolným zisteniam:

„Kontrolné zistenie č.1

Program Najväčší Slovák je licencovanou verziou formátu BBC 100 Greatest Britons z roku 2002, práva na vysielanie tohto formátu kúpila napríklad ČT už v roku 2004 a odvysielala ho v roku 2005. STV kúpila licenciu na tento program už v roku 2007 so zámerom odvysielat ho v roku 2008 pri príležitosti 90. výročia vzniku 1.ČSR, čo môžu potvrdiť p. Slováková a p. Gajdošíková. Z rôznych, najmä však finančných dôvodov, STV nakoniec k realizácii tohto programu nepristúpila, a namiesto toho v roku 2016 zrealizovala program MOJA NAJ KNIHA, tiež podľa licencovaného formátu BBC. Opciou na formát The Great Britons však RTVS pre územie Slovenska disponovala aj naďalej. Manažment pracujúci od druhej polovice roku 2017 zistil, že RTVS nemá k 100. výročiu vzniku republiky v dramaturgickom pláne nijaký cyklický program, a preto program siahol po overenom a úspešnom formáte Najväčší Slovák a aplikoval ho do vysielania. Urobil tak v súlade so všetkými platnými pravidlami, o čo svedčí aj fakt, že dramaturgom celého programu v RTVS bol šéfdramaturg RTVS p. Ondrej Starinský a RTVS tomuto projektu - vedomá si jeho rizík - venovala mimoriadnu pozornosť. Tento projekt zásadným spôsobom spopularizoval slovenskú históriu medzi širokým spektrom divákov RTVS a rozpútal vášnivé, ale kultivované diskusie, a ukázal, že obyvatelia Slovenska sú kultivovaným národným spoločenstvom, ktoré je hrdé na svoju dávnu i nedávnu históriu.

Priamym kick off výstupom projektu Najväčší Slovák – teda ankety, ktorá vzrušovala Slovensko – je projekt Slovenský panteón, teda 10 veľkých 52 minútových dokumentov o tých 10-tich osobnostiach, ktoré obyvatelia Slovenska vybrali ako desiatku najväčších Slovákov vo svojom hlasovaní. Každý jeden z týchto dokumentov mal aj na strane RTVS svoj riadny realizačný štáb, opäť ako dramaturga p. Starinského, šéfdramaturga RTVS, každý jeden diel prešiel štandardnou procedúrou schvaľovania a kontrolných projekcií, kým

sa dostal na TV obrazovku. Navyiac, dokumenty sú koncipované tak, že ktorýkoľvek z nich je možné v príhodnom čase zariadiť do vysielania.

Historicko-folklórny cyklus Folklorika, ktorý je tiež zaradený v prehľade spomínaných relácií, je príkladom toho, ako môže dôjsť k úplnej dezinterpretácii pri procese spätnej kontroly. Podporovať tradície, hovoriť a vysielat' o nich atraktívnou formou je totiž jednou zo základných úloh RTVS. O dezinterpretácii hovorím v súvislosti s citovaním § 19 odsek 6., lebo v tomto prípade RTVS zabezpečila financovanie tohto programu na základe projektu, ktorý obhájila v Nadácii SPP, ktorá tento projekt podporila. Aj tento projekt, rovnako ako všetky ostatné, mal zo strany RTVS riadnu dramaturgickú starostlivosť, dramaturgičku pani Mintalovú, riadny realizačný štáb a každý jeden diel prešiel štandardnou schvaľovacou a kontrolnou procedúrou. Navyše, takto prefinancovaný program umožnil RTVS pôvodné zdroje alokované na príslušné vysielacie okno, použiť na tvorbu ďalších programov RTVS. Sumárne teda musím konštatovať, že tento projekt je čítankovou ukážkou hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri riadení firmy i využívaní verejných prostriedkov.

Zdravá maškrtka je jedinečný a lowcostový (nízkonákladový) formát RTVS, ktorý ako prvý začal systematicky a na dennej báze prinášať informácie o zdravej výžive, ktoré si za pár minút divák vie pripraviť aj sám. Dopyt po takomto type programu signalizovalo vývojové oddelenie RTVS už od roku 2016. Dramaturgická koncepcia a samotná realizácia projektu bola nastavená tak, aby spĺňala okrem princípu diváckej atraktívnosti aj princíp univerzálnosti, teda aby bol program v budúcnosti reprízovateľný aj na iných okruhoch, čo sa aj naplnilo.

Prejdem k umeleckým programom:

Nero a Senca je televízny filmom, ktorý je adaptáciou dramatickej predlohy svetoznámeho ruského dramatika a prozaika Eduarda Radzinského – Divadlo za čias Neróna a Senecu. RTVS siahla po texte, ktorý vo forme drámy hodnotí a premýšľa o základných hodnotách našej civilizácie v zlomových obdobiach. Toto dielo, rovnako ako všetky predchádzajúce, malo svojho dramaturga (p. Roman Brat), malo za RTVS aj svoju producentku (Zuzana Balková) a aj celý realizačný štáb. Dielo sme zámerne odvysielali 17. novembra na STV 1 v hlavnom vysielacom čase, ako poctu udalostiam z roku 1989. Pretože sme aj takto chceli poukázať na frustráciu spoločnosti pri odklone od základných civilizačných hodnôt. Len na margo projektu Nero a Seneca poznamenávam, že toto dielo z výlučnej produkcie RTVS získalo od svojho uvedenia tri ocenenia na zahraničných televíznych festivaloch.

Hniezdo

Hniezdo je pôvodný slovenský seriál, ktorý sa stal najsledovanejším programom jarnej televíznej sezóny 2020. Vyrábala sa v roku 2019, námet začala dramaturgia - šéfdramaturg: p. Jana Kákošová, dramaturg Michal Puszta s tvorivým tímom posudzovať ešte v roku 2017.

Pri výrobe seriálu prebiehala tak ako vždy mnohovrstevná príprava za účasti dramaturgie, programu, výroby, tvorivého tímu režiséra, produkčných zložiek RTVS, atď. Preto je nepochopiteľné, ako môže byť seriál, ktorý bol lídrom sledovanosti po celých 10 týždňov jeho vysielania, označený ako príklad porušenia § 19, odsek 6 príslušného zákona. O správnosti rozhodnutia všetkých zainteresovaných zložiek RTVS svedčí aj skutočnosť, že RTVS realizovala druhú sériu tohto seriálu a má ju pripravenú do vysielania v jarnej sezóne 2022.

Kontrolné zistenie č.2

Nepredloženie zápisníc z Dramaturgickej rady je formálnym nedostatkom, pretože stav jednotlivých projektov je zaznamenaný v tabuľke hodnotenia jednotlivých projektov.

Kontrolné zistenie č.3

To, že zápisnice z Programovej rady neobsahovali uznesenia, závery a odporúčania v štruktúrovanej forme vôbec neznamená, že príslušní tvoriví pracovníci nie sú informovaní o aktuálnych skutočnostiach.“

J. Rezník ďalej uviedol, že jedna z vecí, ktorá bola vytknutá je, že programový riaditeľ je aj zároveň šéfom programovej aj dramaturgickej rady. Tento stav bol odstránený, aj keď si myslí, že to malo svoju logiku. Vo finále vždy ostane rozhodnutie subjektívnym rozhodnutím kvalifikovaného dramaturga, aké hodnotenie predloží na dramaturgickú radu.

T. Caban odprezentoval stanovisko Dozornej komise ku výsledku kontroly NKÚ:

„Na základe pokynu Predsedu rady RTVS zo dňa 27. 10. 2021 dozorná komisia rady RTVS (ďalej v texte len ako „**dozorná komisia**“) vypracovala stanovisko k Správe o výsledku kontroly 2021 Zmluvné vzťahy RTVS (ďalej len ako „**správa**“). Toto stanovisko bolo vypracované aj za spoluúčasti člena rady RTVS, ktorý nie je členom dozornej komisie a je odborníkom za oblasť televízneho vysielania.

Zo správy vyplynuli dve najzávažnejšie zistenia a to:

1. NKÚ SR upozorňuje na to, že z dlhodobého hľadiska nie je možné zabezpečiť udržateľnosť príjmu z koncesionárskych poplatkov, keďže populácia SR starne, počet oslobodených stúpa, počet platiteľov je daný zákonnými podmienkami a z toho vyplýva aj limitovaná možnosť oslovovania nových platiteľov. Výška koncesionárskeho poplatku na Slovensku je 4,64 eura mesačne, teda približne 56 eur ročne. Z poplatku je financovaná televízna aj rozhlasová verejná služba. **Z kontroly výpadku príjmov z koncesíí a ich kompenzácií vyplýva, že štát tieto výpadky nekompensuje systémovo a RTVS preto nie je schopná rozpočtovať svoje príjmy aspoň v trojročných intervaloch.** Prekáža to najmä pri uzatváraní dlhodobých kontraktov a pri plánovaní väčších investičných projektov. RTVS potom nedokáže reagovať na moderné trendy a držať krok s európskymi verejnoprávnymi televíziami, ktoré zriaďujú nové špecializované televízne kanály či investujú do digitalizácie. **Povinnosťou štátu je zaručiť verejnoprávnej inštitúcii dostatočné kompenzácie výpadku príjmov spôsobených zmenami legislatívy a v plnej miere tak zabezpečiť jej rozvoj a plnenie úloh.**

V súlade s vyššie uvedenými závažnými skutočnosťami dozorná komisia odporúča manažmentu RTVS, aby vstúpil do rokovaní s príslušnými štátnymi orgánmi a v súlade so zisteniami uvedenými v správe rokoval o doplatení chýbajúcich finančných prostriedkov, tak ako to konštatuje správa NKÚ SR.

2. NKÚ SR zistil, že RTVS v kontrolovanom období nedodrжала pri výbere programov interné predpisy a vnútorná kontrola ich dodržiavania bola nedostatočná. Podľa interných predpisov mali všetky námety na výrobu programu prejsť procesom evidencie v Centrálnom registri námietok, následne mali byť posúdené Dramaturgickou radou a na základe jej odporúčania schválené, resp. neschválené Programovou radou. Kontrolou bolo zistené, že ani jeden námet z vybranej vzorky neprešiel registráciou cez centrálny register námietok. Prítom práve centrálny register námietok má byť prvým krokom transparentného výberu programov a zabezpečenia súťažného prostredia v RTVS. Následné posúdenie Dramaturgickou radou nebolo možné vyhodnotiť, pretože zápisnice zo zasadnutí tejto rady RTVS neboli NKÚ SR predložené. Ďalej NKÚ SR zistil, že zápisnice z Programovej rady neobsahovali závery preukazujúce posúdenie jednotlivých programov, čo bolo v rozpore so Štatútom programovej rady. RTVS tak nepreukázala dodržanie procesov nastavených v interných normách RTVS a zároveň nepreukázala, že zabezpečila súťažné prostredie pri výbere programov. Na základe uvedených zistení, najmä nepredložením dokumentácie procesov, na základe ktorých sa uskutočnil výber programov, NKÚ SR dospel k záveru, že RTVS nepreukázala dodržanie niektorých postupov nastavených internými predpismi a zároveň dodržanie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je subjekt verejnej správy pri používaní verejných prostriedkov povinný zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť.

Dozorná komisia očakáva, že manažment RTVS bude týmto zisteniam (bod 2 stanoviska) venovať primeranú pozornosť.

Dozorná komisia pozitívne hodnotí, že manažment RTVS stihol dozornej komisii predložiť dokument pomenovaný ako návrh opatrení k zisteniam kontroly. Z neho vyplýva, že RTVS prijala viacero opatrení, ktoré sa budú realizovať do 30.01.2022.

Dozorná komisia konštatuje, že bude pozorne sledovať vypracovanie vyššie uvedených dokumentov ako aj ich priebežné plnenie, pričom následne predloží na rokovanie Rady RTVS informáciu o ich plnení.

Dozorná komisia konštatuje NKÚ SR, kde poukazuje na skutočnosť, že NKÚ SR vykonal kontrolu zmlúv vo vybranej vzorke, pričom bolo zistené, že obsahovali všetky náležitosti v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov a boli dodržané postupy v Smernici o zmluvách. NKÚ SR v tejto časti kontroly nezistil žiadne nedostatky a to ani pri spôsobe a nákladoch na nákup licencií vybraných programov.“

J. Mikušová doplnila, že NKÚ vytyka Rade RTVS, že iba v jednom prípade vykonal kontrolu. Uviedla, že uvedený prípad sa týkal medializovaných projektov a bolo to v súvislosti s uznesením VKM. Skonštatovala, že DK vykonal následnú finančnú kontrolu pri viacerých reláciách za niekoľko rokov, kde sa zistilo, že bola dodržaná primeranosť nákladov vo všetkých rokoch a k rovnakému zisteniu prišla aj kontrolná skupina NKÚ. V prípade projektu Nero a Seneca boli niektoré veci RTVS vytknuté. Ďalej doplnila, že DK si pravidelne vyberá zoznam zmlúv, ktoré následne posudzuje a preveruje. Pridala podrobnosti o niektorých kontrolách.

I. Gallo doplnil J. Mikušová, že činnosť kontroly sa na pôde rady realizuje na mesačnej báze, rada to má samostatne nastavené ako systém kontroly a DK sa tomu venuje samostatne na svojich zasadnutiach.

M. Kákoš odprezentoval svoje stanovisko:

„Protokol kontrolnej akcie Zmluvné vzťahy v RTVS, vykonanej NKÚ, obsahuje niekoľko zistení. Na úvod treba povedať, že kontrola sa týkala výlučne televíznej zložky RTVS, zatiaľ čo zmluvné vzťahy a procesy zaraďovania programov do výroby v rozhlasovej časti neanalyzuje, pritom aj výroba rozhlasových programov sa riadi pravidlami a postupmi, ktoré sú často identické s televíznymi (týka sa to najmä výroby, ktorá je vykreovaná v internom prostredí). Nejde teda o zmluvné vzťahy v RTVS, ako sa uvádza v záhlaví materiálu, ale iba o zmluvné vzťahy v televíznej programovej službe RTVS.

Zistenia NKÚ možno rozdeliť do viacerých oblastí. Za najdôležitejšie považujem konštatovanie, že kompenzácie výpadku z úhrad za služby verejnosti v dôsledku prijatej legislatívy neboli zo strany štátu adekvátne a že povinnosťou štátu je zabezpečiť financovanie verejnoprávnej inštitúcie tak, aby bol tento výpadok príjmu zo strany štátu dostatočne kompenzovaný. Na tento fakt pravidelne upozorňovala aj Rada RTVS pri schvaľovaní rozpočtu RTVS na jednotlivé roky.

Druhým podstatným konštatovaním je, že zmluvy obsahovali všetky náležitosti v zmysle právnych predpisov, pri nákupe licencií neboli zistené žiadne nedostatky a že tie neboli zistené ani na základe finančnej kontroly vybranej vzorky zmlúv. Vykonanou kontrolou nedošlo k zisteniu porušenia princípu hospodárnosti a efektívnosti nakladania s verejnými prostriedkami, resp. že by bolo zistené neoprávnené nakladanie s verejnými prostriedkami zo strany RTVS.

Najviac výhrad z kontroly NKÚ sa týka procesu schvaľovania a zaraďovania televíznych programov do výroby, kde NKÚ konštatuje, že RTVS nemá vo svojich interných predpisoch nastavené procesy tak, aby bola preukázane posudzovaná hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť uzatváraných zmlúv. K tomuto zisteniu treba uviesť niekoľko poznámok:

Ťažisko výhrad spočíva v nesúlade interných predpisov a smerníc s praxou pri schvaľovaní programov, v nedostatočnom zdokumentovaní zasadnutí dramaturgickej či programovej rady a z toho vyplývajúceho nepreukázania dodržiavania procesov nastavených v Smernici o príprave programov. **Neformálny prístup k rokovaniam týchto orgánov a ich**

nedostatočné zápisničné zaznamenanie tak môže vyvolávať pochybnosti o transparentnosti, preto tento formálny nedostatok je nevyhnutné odstrániť.

Centrálny register námetov, o ktorom sa v protokole z kontroly NKÚ často hovorí, sa stáva akousi modlou pri výbere programov. Treba si však uvedomiť, že existenciu CRN-u neurčuje pre RTVS žiadny zákon, je interným nástrojom **registrácie** námetov. Vznikol predovšetkým ako ochrana tvorcov z externého prostredia, aby ich ponúkané námety nezapadli kdesi v zásuvkách dramaturgov, aby autori dostali včas odpoveď zo strany RTVS, či je o ich ponuku záujem a zároveň aby nedošlo ku „krádeži“ námetu iným subjektom. Je teda logické, že registrovať v ňom námety, ktoré vznikli **v internom prostredí** dramaturgie jednotlivých sekcií RTVS, nemá zmysel. Ide o **register** (tak to vyplýva aj z jeho názvu) a v žiadnom prípade ho nemožno zamieňať so súťažným prostredím typu verejného obstarávania, aukcie a pod. Z registrovaných námetov **odporúča** dramaturgická a následne programová rada tie, ktoré by mohli byť zaradené do výroby a do vysielacej štruktúry. Zohľadňujú sa pritom mnohé aspekty – nie len úroveň kreativity, atraktívnosti, ale aj kontext celkovej programovej skladby, prípadná príbuznosť či duplicita s inými formátmi, v neposlednom rade finančná a výrobná náročnosť. Až na základe vyhodnotenia týchto ukazovateľov pokračuje jednanie s autormi námetu ev. produkčnou spoločnosťou o ďalšej spolupráci, smerujúce k uzatvoreniu zmluvy. Ani posunutie námetu z CRN-u na ďalšie rokovanie teda neznamená automaticky rozhodnutie o výrobe.

Programová rada je v tomto procese **poradným orgánom**, jej poradenskú a odporúčaciu funkciu vymedzuje napokon aj Štatút PR. Akékoľvek jej hodnotenia majú **odporúčací** charakter, o konečnom zaradení programu do výroby rozhoduje riaditeľ televíznych programových služieb. Tak to napokon vyplýva aj zo zákona o RTVS, § 15, ods. 1.: „Generálny riaditeľ je štatutárnym orgánom Rozhlasu a televízie Slovenska, ktorý riadi jej činnosť a koná v jej mene. Generálny riaditeľ rozhoduje o všetkých otázkach týkajúcich sa Rozhlasu a televízie Slovenska, ktoré nie sú podľa tohto zákona vyhradené do výlučnej pôsobnosti rady“. Zodpovednosť za chod RTVS (vrátane programových otázok) teda patrí plne do kompetencie generálneho riaditeľa, ev. ním poverených pracovníkov. Programová rada teda odporúča, ale zodpovednosť za prípadné programové úspechy či neúspechy nesie programový riaditeľ.

V tomto zmysle treba vnímať aj výhradu NKÚ, že predsedom oboch týchto poradných orgánov je riaditeľ sekcie programových služieb STV s kompetenciou rozhodnúť o zaradení programu do procesu výroby a že teda existuje riziko nezabezpečenia **objektívnosti** rozhodnutí. Tvorba televízneho programu má umelecký charakter, a ako taký podlieha do veľkej miery subjektívizmu. Estetické kritériá nemajú objektívnu platnosť. Nie je to atletická disciplína, kde všetci bežia na rovnakej trati a to, kto je lepší, sa dá odmerať na tisícinu sekundy. Posudzovanie kvality umeleckého programu záleží na viacerých aspektoch a mnohé z nich sú subjektívneho charakteru. Aj preto nemôže platiť princíp kolektívneho vedenia (napokon, aj štatút vymedzuje programovej rade iba poradnú funkciu), konečné rozhodnutie musí byť na pleciach programového riaditeľa – a zároveň aj na jeho zodpovednosti.

Rovnako ako audit NKÚ uvádza v protokole, aj Rada RTVS konštatovala, že za ostatné roky nedošlo k nedodržaniu schváleného rozpočtu. Oprávnenosť výdavkov vynaložených v súvislosti s výrobou jednotlivých programov sú oprávnené posudzovať na to určené kontrolné orgány, predovšetkým orgány interného, resp. externého auditu. Rada RTVS žiada generálneho riaditeľa, aby urobil všetky opatrenia v procese pred uzatvorením zmluvných vzťahov tak, aby sa vylúčili akékoľvek podozrenia z prípadného nehospodárneho a neefektívneho nakladania s finančnými prostriedkami RTVS.“

I. Gallo uviedol, že pre neho je zo správy NKÚ dôležité konštatovanie, že je povinnosťou štátu zabezpečiť financovanie RTVS tak, aby bol kompenzovaný výpadok príjmu prijatou legislatívou. Považuje to za historický výstup, že autorita akou NKÚ je, dal niečo takéto do svojich záverov. Pripomenul, že v posledných rokoch rada pravidelne upozorňuje svojimi uzneseniami, že by sa malo zmeniť financovanie RTVS. Preto ho mrzí, že z miest, ktoré by mali toto zabezpečiť prichádzajú návrh na všelijaké komisie a zmeny voľby GR RTVS a nikto nechce riešiť financovanie RTVS. Verí, že tento výstup NKÚ vytvorí žičlivé prostredie, aby sa

kompetentní začali týmto zaoberať a aj volanie Rady RTVS bolo vyslyšané. K nedostatkom, ktoré vytkol NKÚ dodal, že chápe, že kontrolovať niektoré umelecké procesy je zložitejšie. Myslí si však, že práve preto, že tieto procesy sú v prevažnej miere subjektívne, tak je mimoriadne dôležité, ako sú tieto procesy zaznamenané.

Spýtal sa K. Mitríka, či NKÚ zistilo pri kontrole v RTVS nevhodné nakladanie s verejnými zdrojmi.

K. Mitřík odpovedal, že odpoveď je v správe NKÚ.

M. Kabát uviedol, že je rád, že sa NKÚ venovalo aj zdrojom financovania RTVS a bol tam zmienený rámec porovnania koncesionárskych poplatkov s okolitými štátmi a členmi EBU. Poukázal na to, že RTVS sa nachádza na konci pelotónu v ročnej výške úhrad v rámci krajín EBU. Skonštatoval, že v RTVS je ročná výška 55,68 €, pričom priemer krajín EBU je 136,83 €. Tento stav považuje za alarmujúci.

J. Chudík považuje to, že sa programový riaditeľ pri výbere programov riadi intuíciou za samozrejme. Aj programový riaditeľ dáva prednosť niektorým programom aj na princípe nejakej skúsenosti a výsledkov programovej tvorby v televízii, ktoré sú podrobené celospoločenskej kontrole. Myslí si, že celý systém je pod obrovskou kontrolou. Kontrola, ktorú robí DK a Rada RTVS pri zmluvách nad 10 tis. € a 100 tis. € je zaznamenaná v zápisniciach.

I. Gallo poznamenal, že kontrola neriešila, či nejaká relácia mala byť alebo nemala byť odvysielaná, ale že ten proces bol zle zadokumentovaný. Myslí si, že v zápisoch programovej a dramaturgickej rady by mali byť uvedené skutočnosti, o ktorých sa teraz hovorí a nikto neupiera subjektívne rozhodovanie daného pracovníka.

J. Chudík upresnil, že hovoril o procese, ktorý prebieha a nie o správe.

M. Kákoš uviedol, že pri výrobe áut sa dá efektivita posúdiť, ale pri umeleckých programoch je to náročné. Nedá sa to podľa neho ani sledovanosťou a vždy je to rozhodovanie komplexné a treba posudzovať všetky aspekty.

I. Gallo doplnil, že spájať sledovanosť s efektivitou je cesta do pekla.

J. Mikušová uviedla, že všetci si musia zobrať poučenie a keď má RTVS nastavené určité procesy, tak ich treba dodržiavať.

T. Caban k výške koncesionárskych poplatkov sa spýtal K. Mitríka, či sa NKÚ nezaoberalo tým, aká by bola adekvátna výška poplatkov.

K. Mitřík skonštatoval, že toto sa neskúmalo.

A. Šulík uviedol, že nastúpil do RTVS vtedy, kedy K. Čekovský rozprával o čiernych dierach v RTVS. Vnímal to ako jeho agendu. Je podľa neho oddeliť dve veci a to je sloboda tvorby a rozhodovanie ľudí v televízii. Vyzval K. Čekovského, aby nechal ľudí v RTVS slobodne pracovať s dôverou v to, že sú profesionáli tak, ako oni rešpektujú jeho. Vníma, že K. Čekovský vytvára nátlak a používa RTVS na mocenský boj. Necíti sa v tom komfortne. Skonštatoval, že ľudia z NKÚ boli veľmi profesionálni a uznáva, že vo vnútri RTVS treba doladiť systém. Nemyslí si však, že tento systém je nejakým zásadne vadným. Informoval, že programy sa dostávajú na obrazovku dvoma cestami, internou a externou. Pri externej má každý projekt posudok konkrétneho dramaturga. Dá sa zdokladovať aj finančná investícia voči sledovanosti, ale tak sa umelecké nasadenie merať nedá. Vo chvíli, kedy NKÚ odchádzalo, tak boli splnené tieto úlohy. Uviedol, že ani jeden z projektov nebol protežovaný ako sa niekto snaží naznačovať. Vyzval K. Čekovského, aby nechal ľudí slobodne pracovať, pretože nedá peniaze, ale stále vyvíja nejaký tlak.

K. Mitřík doplnil, že NKÚ robil procesný audit a do umeleckých vecí sa nešlo. V procese sa našli chyby, je potrebné to nastaviť a spriehľadniť. Teraz sú isté pochybnosti, či zasadala programová rada, resp. tie štruktúry, ktoré sa majú vyjadrovať.

I. Gallo požiadal K. Mitríka, či by mohol v stručnosti zhodnotiť kontrolu aj v kontexte s inými kontrolami, ktoré NKÚ robí.

K. Mitřík odpovedal, že je potrebné spriehľadniť tie procesy a potom sa vyhne aj konštatovaniu o porušení hospodárskych pravidiel.

M. Kákoš zacitoval zo správy:

„Kontrola preverila 9 zmlúv na výrobu audiovizuálnych diel a 6 zmlúv na športové licencie, vývoj nákladov na jednotlivé programy, licencie a vyhodnotenie sledovanosti programov, nedostatky v tejto oblasti nezistila.“

I. Gallo dal hlasovať, aby mohol vystúpiť K. Čekovský.

Členovia Rady RTVS odhlasovali možnosť vystúpiť v rozprave K. Čekovskému.

K. Čekovský uviedol, že VKM k tomu bude rokovať zajtra. Vypočul si diskusiu k tejto správe. NKÚ podľa neho konštatuje nehospodárnosť, netransparentnosť a porušenie zákona o rozpočtových pravidlách. Diskusia sa podľa neho usmernila na to, že nie je možné kontrolovať hodnotu umeleckej časti programov a pod. Takisto počul, že vnútorná kontrola je nastavená dobre, že sa vedú diskusie a nesmie sa zanedbávať intuícia. Preto sa chce členov rady spýtať, ako vedia, či je suma za nejakú reláciu výhodná a adekvátna a ako vedia, či výsledný producent, ktorý reláciu vyrába, bol vybraný transparentne na základe najlepšej ponuky a ceny. Vníma rovnako v správe NKÚ informáciu o výške koncesií, na druhej strane sa pýta, ako majú mať ľudia istotu, že každé euro je využívané účelne, keď NKÚ konštatuje nehospodárnosť, netransparentnosť a výber neprebíha v súťažnom prostredí a vstupujú do toho subjektívne faktory.

I. Gallo skonštatoval, že interpretácia výsledkov kontroly NKÚ zo strany K. Čekovského ho absolútne neprekvapila a keď to vytrhne z kontextu, tak v časti môže mať v niečom pravdu. Myslí si, že NKÚ v správe nikde netvrdí, že je v RTVS nehospodárne nakladanie s verejnými zdrojmi. Priznáva, že je chyba, ak je niečo nedodržané z formálneho hľadiska a treba ju odstrániť. Odpovedal na druhú otázku, že mu tu práve ľudia vysvetľovali, že takýto postup sa pri tomto type verejného obstarávania nedá uplatniť.

M. Kákoš uviedol, že v správe NKÚ je napísané, že RTVS nepreukázala dodržanie postupov, ale nie je tam napísané, že NKÚ preukázala ich nedodržanie. Spýtal sa K. Mitríka, či to správne interpretuje.

K. Mitřík odpovedal, že asi áno.

K. Čekovský uviedol, že v správe je napísané:

„RTVS nepreukázala dodržanie niektorých postupov nastavených internými predpismi a zároveň dodržanie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, podľa ktorého je subjekt verejnej správy pri používaní verejných prostriedkov povinný zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť.“

Na základe právneho stanoviska, ktoré si dal k tomuto vypracovať vyplýva, že je možné konštatovať, že RTVS svojim konaním porušila zákon o rozpočtových pravidlách. Opäť položil dve otázky, ktoré predtým.

I. Gallo považuje použitie právneho stanoviska, ktoré nevie od koho je, nemohol sa s ním oboznámiť, za veľmi nekorektný prístup. Myslí si, že ak bol porušený zákon, nič nebránilo NKÚ, aby to tam bolo explicitne uvedené. Pripomenul, že A. Šulík ho požiadal, aby prestal robiť tlaky na RTVS, ktoré pociťujú aj jeho kolegovia a môže to ohroziť nezávislosť RTVS.

K. Čekovský uviedol, že do slobody tvorby doteraz nikto nevstúpil, ale kontrolné orgány môžu vykonávať svoju činnosť a podrobovať kritike spôsob hospodárenia a bude tak robiť naďalej s tým, že do slobody tvorby nikto vstupovať nebude.

I. Gallo skonštatoval, že K. Čekovský predviedol hrubú demagógiu. Pripomenul, že uviedol, že on osobne požiadal o kontrolu NKÚ, tak nevie ako môže tvrdiť, že rada alebo manažment sa bráni nejakej kontrole. Nikto sa kontrole nebráni, ale apel programového riaditeľa smeroval niekam inam.

A. Šulík uviedol, že sloboda tvorby znamená aj výber autora a spolupracovníkov. Napríklad pri Nerovi a Seneca sa prikláňa k tomu, že mali právo sa rozhodnúť pre autora. To, čo klaje oči je to, že režisérom bol programový riaditeľ.

K. Čekovský uviedol, že to, že dostal za to zaplatené.

A. Šulík upozornil, že aj on ako programový riaditeľ môže slobodne ako umelec pracovať a režírovať. Pri ňom bol jediný problém a to spôsob ohodnotenia cez ktorý sa to urobilo.

I. Gallo uviedol, že K. Čekovský si podľa neho zamieňa pôsobnosť Rady RTVS a manažmentu RTVS. Tie jeho dve otázky mal položiť manažmentu RTVS, ktorý to má v náplni práce. Nemyslí si, že je v kapacitných možnostiach rady, aby posudzovala každú reláciu, či zodpovedá ponuke na trhu. Je presvedčený o tom, že otázky K. Čekovského smerujú k tomu, aby zajtra na VKM mohol opäť predložiť uznesenie, že si Rada RTVS neplní svoje úlohy zo zákona. Spýtal sa K. Mitríka, či sa výsledky tejto kontroly dajú interpretovať tak, že si Rada RTVS neplní zákonné povinnosti.

K. Mitřík odpovedal, že takáto citácia v správe NKÚ nie je.

K. Čekovského prekvapilo, že to má smerovať na manažment RTVS, keď podľa neho je to práve úloha rady.

I. Gallo odpovedal, že je presvedčený o tom, že Rada RTVS si svoje úlohy plní.

J. Chudík uviedol, že K. Čekovský nesleduje rokovanie, pretože už mu viacerí odpovedali. Zopakoval, že v procese výroby režisér sa zúčastňuje celého procesu výroby od dramaturgie až po financie. On sa rozhoduje, či do rozprávky začlení 50 koní alebo 3 kone. V tejto rade sedia 3 dlhoroční režiséri a všetky programy, ktoré prídu na radu s prípravou od DK, tak vedia na základe skúseností posúdiť, či je tento projekt predražený alebo nie. Potvrdil slová A. Šulíka, že tvorcovia musia mať slobodu.

J. Uličiansky odpovedal K. Čekovskému, že pri reláciách v rozhlase na základe svojich 20 ročných skúseností vie, čo koľko stojí, ale tam je problém skôr v poddimenzovanosti platieb a treba ich navýšiť. Rada v tomto smere aj zaviazala manažment.

J. Mikušová uviedla, že DK si vyberá niektoré relácie na kontrolu, pretože nie je v kapacitných možnostiach to zvládnuť. Akonáhle sa niečo na cenách nepozdáva, tak sa ide do porovnávania, podrobných položkových rozpočtov a pod.

J. Rezník uviedol K. Čekovskému, že členovia rady majú prístup k verejnému obstarávaniu a aj na všetky dramaturgické a programové rady. Každý jeden projekt má svoj rozpočet, ktorý je členený na množstvo vecí a z toho vychádza finálna suma. Ak je suma, ktorú ponúkne RTVS nižšia ako dostane producent v iných televíziách, tak sa to nezrealizuje. Na základe takéhoto rozpočtu vedia členovia rady porovnať, či je to cena adekvátna situácii na trhu. K druhej otázke uviedol, že pokiaľ sa programoví pracovníci dopracujú k tomu, že má na nejaký projekt dostatok zdrojov, tak každý projekt má svojho producenta. Čiže je to vybrané na základe najkvalitnejšej ponuky z hľadiska námetu, obsahu, ceny a pod. Každý producent z externého prostredia má pri sebe interného producenta z RTVS, ktorý kontroluje, či sa dodržiava celý proces.

A. Šulík vysvetlil, že práve externý producent prináša nejaký projekt za nejakú cenu a následne sa rozhoduje RTVS, či do toho pôjde.

I. Gallo poznamenal, že základný problém je v interpretácii zákona o RTVS. Je podľa neho nemysliteľné, aby dozorná rada nejakej akciovej spoločnosti kontrolovala a bola zodpovedná za všetky zmluvné vzťahy, ktoré prijme predstavenstvo. Myslí si, že ak by zákonodarca to vyžadoval, tak by dal do zákona, aby rada schvaľovala zmluvy. Uviedol príklad informácie o zámere vstúpiť do záväzku nad 100 tis. €, kde to manažment Rade RTVS len oznamuje a rada to neschvaľuje podľa zákona. Spýtal sa, prečo NKÚ v správe nerieši rada a aj odpovedal, že je to preto, lebo NKÚ pochopilo, že zodpovedný je manažment. Zopakoval, že sa pýtal K. Mitríka, či sa dá skonštatovať, že rada si neplní svoje zákonné povinnosti a K. Mitřík uviedol, že nič také v správe nie je.

K. Čekovský odcitoval zo správy:

*„Jednou z úloh Rady RTVS podľa Štatútu RTVS bolo dohliadať na hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť vynakladania finančných prostriedkov. Podľa predložených dokladov NKÚ SR zistil, že v kontrolovanom období Rada RTVS v jednom prípade nariadila **dozornej komisii** prešetrenie medializovaných informácií o projektoch, pri ktorých údajne došlo k predražovaniu výroby a nevýhodným zmluvným vzťahom. Dozorná komisia konštatovala, že žiadny z analyzovaných projektov v hodnotenom období neprekročil rozpočtované externé náklady. Išlo však o následnú kontrolu uzatvorených zmlúv. Posudzovanie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pred uzatvorením zmluvy, tzn. v procese pri výbere programov však Rada RTVS podľa predložených dokladov v kontrolovanom období nevykonávala. Zároveň NKÚ SR zistil, že posúdenie hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti vynakladania finančných prostriedkov pred uzatvorením zmluvy nebolo úlohou ani iných orgánov RTVS.“*

Myslí si, že DK kontrolovala, a správa NKÚ to podľa neho aj konštatuje, že sa kontrolovalo len to, či bol alebo nebol dodržaný rozpočet.

I. Gallo zopakoval, že správa NKÚ neskonštatovala, že si rada neplnila zákonné povinnosti.

M. Kákoš znovu odcitoval zo správy NKÚ:

„Kontrola preverila 9 zmlúv na výrobu audiovizuálnych diel a 6 zmlúv na športové licencie, vývoj nákladov na jednotlivé programy, licencie a vyhodnotenie sledovanosti programov, nedostatky v tejto oblasti nezistila.“

Spýtal sa, či je to možné napísať ešte explicitnejšie.

I. Gallo uviedol, že rada predkladala len niektoré vyžiadané podklady, ale nikto nežiadal o podklady, čo všetko rada robila.

J. Chudík uviedol, že Rada RTVS nebola subjektom kontroly, ale RTVS.

K. Čekovský sa spýtal K. Mitríka, ako je to myslené s tou citovanou kontrolou 9tich zmlúv. Rozumie tomu tak, že v prípade týchto programov neprešli CRN a neboli teda vytvorené súťažné podmienky. Snaží sa čítať celú správu v kontexte. Rozumie tomu tak, že tie zmluvy boli uzatvárané po právnej stránke správne.

K. Mitřík si myslí, že závery NKÚ sú nespochybniteľné. Odporúča do budúcnosti zaviesť operatívny kontroling ako nástroj riadenia. Bol by nerád, aby sa teraz používal NKÚ ako nejaké baranidlo proti RTVS alebo proti NKÚ.

I. Gallo vyhlásil prestávku na prípravu uznesenia.

I. Gallo po prestávke predložil návrh na uznesenie a dal o ňom hlasovať:

Uznesenie č. 184/2021:

Rada RTVS:

1. Prerokovala a berie na vedomie Správu NKÚ SR o výsledku kontroly Zmluvné vzťahy v RTVS.
2.
  - a) Stotožňuje sa so závermi NKÚ SR, že kompenzácie výpadku z úhrad za služby verejnosti v dôsledku prijatej legislatívy neboli pre RTVS zo strany štátu adekvátne a že povinnosťou štátu je zabezpečiť financovanie verejnoprávnej inštitúcie tak, aby bol tento výpadok príjmu zo strany štátu dorovnaný,
  - b) žiada GR RTVS, aby v zmysle záverov kontroly NKÚ SR inicioval rokovanie s Ministerstvom kultúry SR o zadefinovaní stratégie rozvoja RTVS v kontexte jej dlhodobu udržateľného financovania.
3.
  - a) Konštatuje, že kontrola NKÚ SR poukázala na nedôsledné dodržiavanie internej dokumentácie riadenia RTVS, ktoré môže vyvolávať pochybnosti o hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti v procese prípravy programov,
  - b) žiada GR RTVS, aby bezodkladne urobil všetky opatrenia v procese pred uzatvorením zmluvných vzťahov tak, aby sa vylúčili akékoľvek podozrenia z prípadného nehospodárneho a neefektívneho nakladania s finančnými prostriedkami RTVS a predložil Rade RTVS súbor týchto opatrení na zasadnutie Rady RTVS 11.11.2021.

Za: 9 / J. Balaščák, T. Caban, I. Gallo, D. Hushegyiová, J. Chudík, M. Kabát,
M. Kákoš, J. Mikušová, J. Uličiansky /

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Neprítomný: 0

Uznesenie bolo prijaté.

3. Rôzne

I. Gallo poďakoval všetkým zúčastneným za spoluprácu a ukončil rokovanie Rady RTVS.

V Bratislave 9.11.2021.

Zapísal: Adam Mozolák
tajomník Rady RTVS

Mgr. Igor Gallo
predseda Rady
Rozhlasu a televízie Slovenska

Kompletný zvukový záznam z rokovania Rady Rozhlasu a televízie Slovenska prehľadne usporiadaný podľa prerokovávaných bodov je možné si vypočúť na www.rtv.s.sk.